

Notitie (vastgestelde versie)

Aan : het MT
Van : Fransje van Veen, Algemeen Directeur en de wg Kwaliteit & Onderwijs
D.d. : 1 februari 2005
Betreft : Kledingvoorschriften versus kledingcode
Kopie :

Inleiding:

Vorig jaar stonden kledingvoorschriften hoog op de politieke agenda. Het ministerie van OC&W gaf ter informatie een leidraad uit. Hierin stond onder andere:

Een school is in principe vrij om kledingvoorschriften voor te schrijven. Er zijn wel voorwaarden waar deze voorschriften aan moeten voldoen. Ze:

- *Mogen niet discriminerend zijn;*
- *Mogen de vrijheid van meningsuiting niet aantasten;*
- *Moeten in de schoolgids worden opgenomen.*

Ten slotte, mag de maatregel tegen overtreding niet onevenredig zijn.

Een bijzondere school mag eisen stellen aan leerlingen en personeel die nodig zijn voor de verwezenlijking van zijn grondslag. Een katholieke school mag leerlingen of docenten verbieden een hoofddoek of gezichtsbedekkende sluier te dragen, als de school aannemelijk kan maken dat deze het onmogelijk maken om de grondslag van de school te verwezenlijken.

Ook voor kleding die geen uiting is van een godsdienst of een mening, kan een school voorschriften opstellen. Hiervoor gelden procedurele eisen, te weten:

- *de voorschriften moeten op een duidelijke en heldere manier worden opgesteld. Ze moeten ondubbelzinnig zijn;*
- *ze moeten voor alle leerlingen, medewerkers gelden;*
- *ze moeten bij iedereen bekend zijn, bijvoorbeeld via publicatie in de schoolgids of op internet;*
- *toestemming van de MR is noodzakelijk.*

Binnen de Veenplas is afgelopen jaar door de Werkgroep Kwaliteit & Onderwijs geïnventariseerd of er op de scholen op dit punt al iets geregeld is. Conclusie, alle scholen beschikken over impliciete regels. Bovendien zijn de meeste scholen wat huiverig om de regels aan te scherpen en op papier te zetten. Met name argumenten met betrekking tot de vergankelijkheid van kledingcodes onder invloed van mode spelen hierin mee.

De werkgroep heeft vervolgens gezocht naar een manier om met enige regelmaat het onderwerp kleding op de schoolagenda's te plaatsen. Door in gesprek te gaan over wat men toelaatbaar vindt wordt de noodzaak tot regelgeving beperkt. Dat is de reden dat in het vervolg van dit stuk vooral ingezet wordt op procedurele afspraken en niet zo zeer op het voorschrijven van regels op centraal niveau.

Doel:

De algemene doelstelling kledingbeleid luidt:

Waarborgen dat personeel en leerlingen op een zodanige wijze gekleed gaan, dat:

- de veiligheid en hygiëne van die personeelsleden en leerlingen niet in het geding komen en
- door de meerderheid van ouders, leerlingen en personeel hiertegen geen aanstoot genomen kan worden.

Wij doen dit door in het team regelmatig in gesprek te gaan rond dit onderwerp, met als resultaat een kledingcode.

Toelichting:

De bovenstaande doelstelling betekent overigens niet dat we allemaal als grijze identieke muisjes gekleed hoeven te gaan. Kleding blijft een persoonlijke uitingsvorm. Wij vinden echter dat deze uitingsvorm zich aan de algemeen geldende normen moet conformeren. Maar wat is dan algemeen geldend? Deze normen staan immers sterk onder invloed van mode en met name de jeugdcultuur. Zo was bijvoorbeeld in de zestiger jaren lang haar voor jongens een no-no en werd dit in de zeventiger jaren algemeen geaccepteerd.

Door in gesprek te gaan met elkaar, worden beelden over wat wenselijk/onwenselijk is verduidelijkt en wordt het mogelijk om voor een beperkte periode een code c.q. afspraken mogelijk te maken.

Procedure:

Elke schoolteam formuleert in samenspraak met:

1. betreffende leerkrachten, een kledingcode voor leerlingen van groep 7 en 8. Bij voorkeur wordt de mening en de informatie wat er leeft in de jeugdcultuur, van de leerlingen hierin meegenomen, bijvoorbeeld via een tweetal groeps gesprekken.;
2. medewerkers, een kledingcode voor leerlingen van groep 1 t/m 6;
3. medewerkers, een kledingcode voor het personeel.

De codes 1 en 2 worden aan de MR voorgelegd ter goedkeuring

Ten aanzien van de discussie met de medewerkers en leerlingen van groep 7/8 (code 1 en 2) worden de volgende vier vragen meegenomen. Kleding en accessoires (sieraden maar ook schoolagenda's e.d.) mogen niet:

- discriminerende uitingen zijn. Wat verstaan wij daar dan met elkaar onder? Denk aan een hakenkruis, duivelsverering, ed. Er zijn andere uitingen die voorkomen in de jeugdcultuur en waar een gemiddelde leerkracht misschien onvoldoende weet van heeft. Daarom is een gesprek met leerlingen zinvol.
- aanstootgevend zijn. Wat verstaan wij hieronder? Denk bijvoorbeeld aan te bloot, te agressief;
- de veiligheid of hygiëne in gevaar brengen. Wat verstaan wij hieronder? Denk hierbij aan eisen m.b.t. gymkleding, zwemkleding, excursiekleding of aan wat wenselijk is bij warm / koud / nat weer;
- oogcontact belemmerend zijn. Wat verstaan wij hieronder? Denk bijvoorbeeld aan petten, zonnebrillen, gezichtsbedekkende doeken, e.d.

Ten aanzien van de discussie met leerkrachten worden naast de hierboven geformuleerde vragen, de volgende punten meegegeven "Wat straal ik uit of juist niet?" versus "Hoe willen wij als team overkomen?" In ieder geval zijn wij van mening dat een medewerker vanuit zijn voorbeeldrol:

- zijn/haar politieke engagement niet zichtbaar dient uit te dragen;
- zich niet seksueel intimiderend dient te kleden (te schaars, e.d.);
- zich niet agressief dient te kleden (zichtbare piercings, tattoo 's of opzettelijke lichaamsbeschadigingen. Punkhaar, lonsdale-kleding, e.d.);
- geen "foute" symbolen en taal dient uit te dragen/bezigen.

Decentrale implementatie

Elke school stelt voor de meivakantie 2005 een stappenplan op en stuurt deze ter informatie aan de Algemeen Directeur. De uiteindelijke opgestelde codes worden na goedkeuring van de MR ook ter informatie aan de AD toegestuurd.

In verband met de snelle ontwikkeling op het gebied van jeugdcultuur en mode is het zinvol om de kledingcode tweejaarlijks tegen het licht te houden.

Evaluatie:

In schooljaar 2008/09 zal het nut van dit procedurevoorstel geëvalueerd worden.

Besluitvorming en communicatie:

Ter accordering in MT van september 2004;

Ter informatie naar GMR en Bestuur (september / november).

Minimaal wordt in de schoolgidsen opgenomen dat kleding van leerlingen:

- geen discriminerende uitingen mag bevatten;
- niet aanstootgevend mag zijn;
- de veiligheid en hygiëne niet in gevaar mag brengen;
- oogcontact niet mag belemmeren.

Feitelijke uitwerkingen c.q. specificatie van deze punten worden ter instemming aangeboden aan de afzonderlijke MR-en.